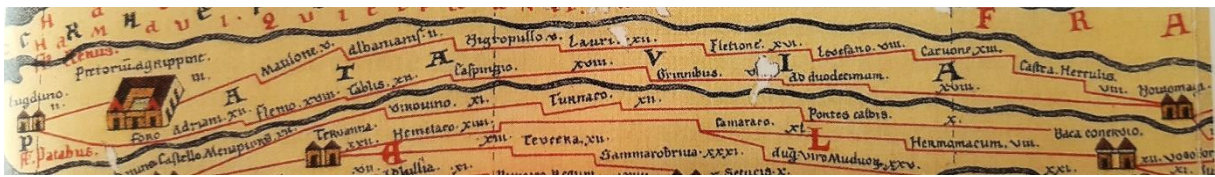

Romeinse wegen in Patavia

Joep Rozemeyer, (1935-2021) een oogarts met een fascinatie voor Romeinse geschiedenis schreef er een boek over: Op zoek naar Romeinse wegen in Nederland en België (Hilversum, Verloren, 2022. CB 2023/318).

Op zijn zoektocht gebruikt hij de Peutingerkaart maar ook het Itinerarium Antonini, de Geographia van Ptolemaeus en de Cosmographia van de Geograaf van Ravenna. En... hij gaat vooral op het terrein zoeken naar de meest geschikte trajecten.

Op de Peutingerkaart moet men Patavia zoeken in het Noorden op het meest Westelijk bewaarde stuk van de kaart.

Patavia ligt tussen twee stromen. De Peutingerkaart is een wegenkaart en het is bekend dat de afstanden op de kaart nauwkeurig zijn. Het verloop van de rivieren is echter volstrekt onbetrouwbaar. Men zou kunnen denken dat de rivieren enkel dienen als versiering. In Patavia worden twee wegen getekend van Lugduno naar Noviomagi. Die plaatsen worden prominent aangeduid met twee torentjes. Die torentjes zijn kenmerkend voor belangrijke plaatsen. Iedereen is het er over eens dat Noviomagi Nijmegen is. Lugduno is het probleem. Fluvius Renus stelt ook minder problemen dan Fluvius Patabus. De auteur noemt de twee routes in Patavia de Noordroute en de Zuidroute.

De Noordroute werd traditioneel gezien als een weg langs de Limes. Dat houdt volgens onze auteur geen steek. We volgen in ons opstel zijn verkenningen ter plaatse niet. We beschrijven alleen zijn conclusies. Wanneer men alle afstanden op de Noordroute optelt en vertrekt van het onbetwiste Nijmegen, dan moet Lugduno ver in zee liggen. Wanneer hij de ware lengte van de Noorderroute als een passerbeen naar het Zuiden draait komt hij uit op Gent!

De Zuiderroute brengt hem langs Assen en Velzeke naar... Gent. Dat is een verrassing maar ze steunt wel op veel onderzoek ter plaatse en vele archeologische vondsten. Dus twee wegen van Nijmegen naar Gent.

Gent blijkt bovendien nog geen slechte keuze te zijn. Gent had ooit een toegang tot de zee en kende in de loop der tijden ook een Brugs(!) probleem: de verzanding van die weg naar zee.

Wie volledig overtuigd wil worden moet het boek natuurlijk zelf lezen. Het is niet altijd boeiende lectuur maar de tekst wordt met veel duidelijk kaartmateriaal opgesmukt om de tekst ondersteunen.

WdS

2/3/2023